

Forældre begaar saa tit den store Fejl, naar de moraliserer for deres Børn, da at fremstille sig selv som saadanne Eksemplarer i deres Barndom! det støder Børnene tilbage.

Faar Børnene derimod at vide, at Far og Mor ogsaa en Gang var Børn, der kendte Fristelser og Bedrøvelighed af samme Art som dem, de selv lider under, og ingenlunde altid gik renlivede derfra, saa vil deres sikre Instinkt sige dem, at de trygt kan henvende sig til Forældrene og finde Forstaaelse. Som Moderen sidder med sit lille Barn paa Skødet og pusler med det, saadan maa hun fremdeles tage sine Børn ind til sig og fra Pludren gaar over i alvorlig Tale og fremstille Livets Krav for dem. Og hvilket er naturligere end dette at komme ind paa Talen om den Tid, da de selv skal sidde med deres smaa Børn omkring sig, og at disse smaa Børn vil have deres Udspring fra deres egne Legemer.

For ca. en halv Snes Aar siden havde min Søster en lille Skole, og blandt Eleverne var der en Dreng paa 10—11 Aar, en opvakt Dreng, men ikke noget livligt Barn, altsaa et af de Børn, der er vanskeligst at opdrage; thi de livlige Børn er saa fulde af Spas og Indfald, at det ene jager det andet, saa de sjelden henfalder til Grublerier. Denne lille Dreng, jeg taler om, sad ofte og tumlede med sine egne Tanker, der saa kom frem i Spørgsmaal, der rent ud satte min Søster til Dørs. Saadan spurgte Drengen en Dag, om det kun var gifte Folk, der fik Børn! Lærerinden svarede frejdigt ja og tænkte lettet: Gud ske Lov! for det Spørgsmaal kunde hun da klare.

Drengen sad lidt, saa sagde han: „Ja, men ved Siden af os bor en Pige, og hun har et Barn, men ingen Mand, hvordan har hun da faaet det Barn?“

Min Søster svarede ikke, men gik til Drengens Fader, der var en udmærket Børneopdrager, og fortalte ham om Drengens Spørgsmaal samt spurgte, hvad han mente, der skulde svares. Faderen sagde: „Jeg vil selv fortælle min Søn om Livets højeste Lykke og dybeste Ansvar, dette at give andre Liv, men jeg har ikke rigtig vidst, hvornaar Tiden var der; nu maa den være der, da han spørger om disse Ting.“ Og saa tog han sin Søn med sig paa en lang Spadseretur, og der ude i Guds frie Natur fortalte han ham om, hvordan Mand og Kvinde skulde blive til et igennem deres Legemer for at kunne frembringe et nyt Liv. Han mindede ham om Dyrene, hvordan han havde set Hunde og andre Dyr, og formanede ham til aldrig ved Slag eller anden Raahed at pine disse stakkels Dyr, som kun fulgte Naturens store Bud. Han bad Drengen bevare sit Legeme, fordi andre skulde have Liv af dette.

Desværre blev denne Fader tidlig revet fra sine Børn, men da jeg i Fjor saa Drengen som voksen ung Mand og saa hans sunde Ydre og hans klare frimodige Øjne, da kunde jeg ikke lade være at tænke, at Faderens Ord havde baaret en herlig Frugt.

Og Ordene bar Frugt paa mere end en Maade, thi jeg selv lovede, da jeg i hin Tid hørte derom, at naar min Søn voksede til, vilde jeg gøre det samme, og jeg vilde begynde tidlig, saa det hele kunde vokse sammen med ham selv som en naturlig Ting, der ikke skal hverken skjules eller fremdrages, men den er Livet og skal følge med Livet.

Jeg begyndte med min lille Dreng, da jeg skulde lære ham selv at forrette sin Nødtørft. Jeg sagde til ham, at han aldrig maatte røre ved den Del af sit Legeme, uden naar han nødvendig skulde ud, og da saa lidt som muligt, fordi det var et Lem, der saa nemt blev sygt; derfor var vor Klædedragt ogsaa som den er, for at vi kunde varme og skærme det Sted.

Skulde der komme Kløe eller Svie, maatte han straks sige Mor det, for at jeg kunde bade med en kold Svamp, og jeg fortalte ham (altsaa begyndte med at vise ham Fortrolighed), at da jeg var lille, kunde det tit klø og gøre saa ondt paa mig, men jeg gik ikke til min Mor, og det var galt. Mange af os har vel triste Erfaringer fra Barndommen om tidlig yttret Kønsliv. Vi behøver ikke at tage Dr. Kaarsbergs „Vore Børn“ i Hænderne for at faa det at vide, men læser vi den, da forfærdes vi over al den Kønslidelse, de stakkels Børn kan være undergivne, og enhver Fader og Moder maa føle Trang til at være med til at forhindre al denne Elendighed. Nu, da min Dreng er 11 Aar, har jeg fortalt ham, at en Gang skal der fra den Del af hans Legeme udgaa Livets ædleste Saft, og deraf kan blive et lille Menneske, og at jo renere og kraftigere han bevarer sig selv, jo stærkere og bedre vil hans Børn blive. Jeg har fortalt ham, at mange unge ikke venter, til den rette Tid kommer, til de selv er stærke nok, til de har et Hjem, hvor Børnene kan vokse op lunt og godt, som han selv, og at de i Ligegyldighed sætter Børn i Verden, der maa undgælde for Forældrenes Daarskab ved en Barndom i Nød og Savn og Sygdom, og jeg har vist ham saadanne Børn, og jeg tror og haaber, at han derigennem har set og lært mere Alvor, end jeg kunde have bibragt ham ved nok saa megen Moraliseren, naar jeg dog ikke nævnede Tingene ved deres rette Navn.

Eda.

Før og Nu.

Mange Mennesker — især af dem, der aldrig selv rører en Finger for at fremme Løsningen af Samfundsproblemet — viser en stadig gentagende Utaalmodighed efter at se Resultaterne saa af dette saa af hint Arbejde. De mener at man bør staa ved Maalet, saa snart man er klar over, hvad det er, man vil naa. Men saa let gaar det nu aldrig; det ved enhver Arbejder, der derfor ogsaa glæder sig over ethvert lille Stykke opdyrket Mark, man kan vise tilbage paa, for det er jo et Skridt henimod den hele Mark

opdyrket. Det er derfor ogsaa med Glæde, at man i Aar kan notere for det første, at Landstinget har stemt for Kvinders kommunale Valgret — hvad det aldrig har gjort før — dernæst, at det Møde af Delegerede fra Landets Byraad, der for kort Tid siden blev afholdt her i Byen, udtalte sig for det samme. Naar man husker, at Byraadene sidst i 80'erne var Reaktionenens faste Borge, hvorfra ethvert Fremskridt var udelukket, saa er det saa uendeligt glædeligt at se og høre, at Formanden for de Delegerede — Borgmesteren i Fredericia — udtaler, at skattevæsende Kvinder naturligvis bør have lige Valgret under lige Betingelser med Mænd, og at Forsamlingen billiger disse Udtalelser — ja, at enkelte af de Delegerede udtaler, at Kvinderne ogsaa bør være valgbare. Saadanne Udtalelser ved et saadant Møde viser maaske bedre end alt andet, hvordan vi dog — trods alt Sejgpineri — er kommet fremad — nærmere og nærmere mod vort Maal.

Eller at Kvindeforeninger af den mest forskellige Art og fra de mest forskellige Samfundslag kan samles om et fælles Arbejde for Kvinders Valgret — viser det ikke ogsaa, at der er Fremgang i Arbejdet.

Gid derfor de Utaalmodige — i Stedet for blot at være utaalmodige — vilde møde med deres febrilske Uro, der ogsaa har sin store Betydning i vort Arbejde, i vore Foreninger, ved vore Møder, hvor vi samles til Diskussion om Maal og Midler til at naa fremad. De vilde da maaske bedre se Fremgangen, end ved at staa udenfor, især hvis de tog Haand i Hanke med i Arbejdet.

L. N.

Birgitte Møller: Vilde Planter.

For nogle Aar siden udgav Birgitte Møller en Bog, „Dyrenes Liv“, der hurtig fandt en udbredt Anvendelse, navnlig blandt Lærere og Lærerinder. Mange, der ikke havde Adgang til større Haandbøger, videnskabelige Værker, populære Afhandlinger etc., eller hvem det forekom temmeligt uoverkommelig at gennempløje saadanne Værker under Forberedelsen til Naturhistorietimerne i Skolen — modtog denne Bog som et velkomment Hjælpemiddel, hvorfra de hentede Stof til Supplering af Skolebøgernes ofte temmelig knappe og tørre Behandling af Emnet. Saa vidt vides, var Bogen en Oversættelse og Bearbejdelse af Brehms „Thierleben“, men havde — bortset fra, at den ikke krævede Kendskab til det tyske Sprog — det store Fortrin for denne, at den lejlighedsvis medgav Udtalelser fra danske Iagttagere — Videnskabsmænd og Amatører — om de paagældende Dyrs Liv og Ejendommeligheder. Bogen vandt som sagt mange Venner, af hvilke en Del dog havde kunnet ønske, at der var anvendt en lidt mere kritisk Sigtning af Stoffet og især: at Bogen havde været forsynet med Afbildninger, som stod paa Højde med, hvad der paa dette Omraade bydes andetsteds i vor Tid.

Det sidste forekommer det mig, at man med Føje kunde ønske ogsaa for den Bog, hvis Titel staaar som Overskrift over disse Linier. Den fremtræder iøvrigt paa en vis Maade som et botanisk Sidestykke til den førstomtalte Bog og lader sig ganske sikkert ogsaa bruge paa samme Vis. Bogen giver Oplysning om mange interessante Træk i Planternes Liv, om Oprindelse til og Betydning af deres Navne, om Hensigten med Ejendommeligheder i deres Bygning osv., paa kalder Læserens Opmærksomhed og Beundring for de mangfoldige fine og snilde Foranstaltninger, hvormed Naturen søger at beskytte det enkelte Planteindivid mod dets Fjender og skærme Arten mod Undergang. Navnlig er Bogen utrættelig i at paapege den vidunderlige Omhu, hvormed alt er lagt til Rette for at fremme Bestøvning og Frøspredning. Den valgte Ordning af Stoffet — efter Planternes Forekomst, ikke efter deres indbyrdes Slægtskab — forekommer dog noget ubekvem, hvis Bogen tænkes brugt som Haandbog for Lærere, og den medfører en vis Bredde i Fremstillingen, idet det samme Fænomen omtales paa ny, undertiden med næsten de samme Ord, hver Gang der behandles en Art af den Plantefamilie, for hvilken Fænomenet er karakteristisk. — Se f. Eks. Omtalen af Læbe- og Ærtekrønsens hensigtsmæssige Bygning. — En Ordning af Planterne efter deres Plads i Systemet vilde have tilladt Forfatteren at begrænse sig paa dette Omraade til Fordel for en fyldigere Behandling af andre Sider af Emnet.

E. A.

Dansk Kvindesamfund.

Københavnskredsens Klubaften i Mandags var godt besøgt. Fru Dagmar Hjorts Foredrag om Kvindernes politiske Stilling i Wyoming ønskedes ikke refereret.

Svendborg Kredsen

afholdt den 18de Novbr. en særdeles vellykket Aftenunderholdning med Dilettantkomedie, hvor for Damernes Vedkommende Foreningens egne Medlemmer agerede. Der opførtes Hostrups „Feriegæsterne“ og Bøghs „En lille Datter“.

Da ikke nær alle, der ønskede det, kunde faa Plads om Søndagen, gættedes Aftenunderholdningen om Mandagen, og Nettooverskudet for begge Aftener blev 330 Kr.

Disse Penge skal anvendes til et Fond, hvoraf Kredsen kan støtte unge Kvinder i Svendborg og Omegn, der trænger til en Haandsrækning til Faguddannelse.

a.

Fru Andræs Mindelegat.

Af „Gehejmekonferensraadinde Andræs Mindelegat til Fremme af Kvinders økonomiske Selvstændighed“, der

Rejseminder fra Indien.

(Brudstykker af Frk. Elna Jacobsons Foredrag i Dansk Kvindesamfund).
(Sluttet).

Det var allerede her hjemme fra min faste Beslutning at ville tage ud til Santhalistan, men det stod nærmest for min Fantasi som en farefuld og anstrengende Rejse ind i Indiens Indre. Min Forbavelse var derfor stor, da jeg hørte, at man fra Kalukutta kunde naa Rampoor-Hat paa 6 Timer og derfra kun havde ca halvanden Mil op til Ebenezer, Pastor Børresens Station.

Et elskværdigt Brev fra Fru Børresen bød mig velkommen; hurtig var jeg paa Vej, og det var med ikke

smaa Forventninger, at jeg kørte hen ad Landevejen.

Den Egn, hvori Ebenezer ligger, er nærmest grim; det er en Del af den store indiske Slette, men mod nordvest hæver Terrænet sig noget; det er Affaldet af de mægtige Vindhjæbjerger, man ser; ellers er det overalt kun endeløse Rismarker, nu og da afbrudt af en Trægruppe.

Selvfølgelig spurgte jeg med korte Mellemrum Kudsken, om vi snart kunde se Pastor Børresens Hus, men han rystede kun paa Hovedet. Pludselig ved en Omdrejning af Vejen vendte han sig smilende om og pegede frem. I lang Afstand saa jeg en stor Bygning: Ebenezers Kirke. Bred og solid laa den og hævede sit firkantede Taarn op over alle Omgivelser.

Efterhaanden som vi kom nærmere, dukkede flere Bygninger frem, og jeg nægter ikke, at det var ejendommeligt her, dybt inde i Indien, at se det danske Flag vaje.

Præstegaarden, hvori Pastor Børresen bor, gør med sit Straatag og sin ene Etage næsten det samme Indtryk som en smuk og hyggelig dansk Præstegaard. Til venstre ligger den gamle Kirke, en stor, lav Bygning, der ene bruges som Drengeseminarium, og til højre Pigernes Skolebygning, desuden er der Lærernes Bygning, Lader, Stalde og andre Udhus, kort sagt en hel lille Verden, der befolkes af henved 700 Mennesker.

Fru Børresen var straalende glad over Pigernes Bygning, som var temmelig ny. Det er et større firkantet Bygningskompleks, der ligesom i de gamle italienske Huse omslutter en stor aaben Gaard, der her bruges til Legeplads. De to Sider dannes af lave Bygninger, hvor Børnene sover. De aabner sig ind imod Gaarden i store Verandaer, hvor Undervisningen foregaar. Den tredje Side dannes af „Julehuset“, der kun indeholder et stort Rum, hvor Julen og alle andre Fester fejres. Den fjerde Side lukkes

af en høj Mur, her tæt ved er en Brønd og en Række Baderum.

Hele Bygningskomplekset har kun en eneste Port, hvor der troner en Derwan, Dørvogter, og det kan nok være, der var Liv og Røre, da Fru Børresen og jeg kom indenfor.

Alle de 200 Elever var i Aktivitet. De var i alle Aldre, fra unge Koner paa 17 Aar til to smaa, treaarige Børn, som en døende Salthalkvinde havde testamenteret Fru Børresen.

Paa den venstre Veranda var der Time i Syning. De smaa Piger sad paa Jorden og syede, meget optagne af det ansvarsfulde Arbejde at faa Stingene rigtig smaa og holde Sømmen lige bred. To voksne Piger, udlærte Elever, var Lærerinder, men samtidig arbejdede de selv, stoppede eller reparerede noget gammelt Tøj.

Da vi kom, rejste de sig alle, smilende over hele Ansigtet og raabte Johar: vær hilset! Saa satte de sig igen og syede ivrig videre. Det er